

[Undervisningsministeren.]

er kendt; tanken er ikke tilstrækkelig slået igennem, og det beklager jeg.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Hvidberg i hans karakteristik af højskolen. Også jeg mener, at der mere end nogensinde er brug for en skole som højskolen. Jo mere effektivt der arbejdes i det moderne, specialiserede samfund, jo mere de begrænsede, faglige formål trænger igennem, jo nødvendigere er det at føre dansk ungdom frem til mere almene formål.

Det ærede medlem omtalte parentetisk rundbordskonferencen. Denne kom i stand, fordi der i undervisningsministeriet lå et dokument fra 1952, fremsendt af De samvirkende Lærerorganisationer. Dokumentet er altså det ærede medlem bekendt. Jeg anså det for at være den mest hensigtsmæssige behandlingsform at indbyde de pågældende organisationers tillidsmænd plus et par andre skoleorganisationer, der har udtalt sig enten for eller imod forslaget. I rundbordskonferencen deltog ikke politikere qua politikere, men kun i deres egenskab af skolefolk, og i de forhandlinger, der har fundet sted, har der ikke været indblandet politiske momenter; der er ikke sket nogen tilsidesættelse. Jeg vil forsøge, om der skulle være mulighed for at samle skolens folk på en fælles linie, da det for tinget, hvor afgørelsen skal træffes, vil være en ganske betydelig hjælp, dersom en sådan afklaring har fundet sted. Om det lykkes, ved jeg ikke, men givet er det, som også det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) bemærkede, at disse strukturændringer ikke kommer til at berøre højskolens arbejde og liv.

I tilslutning til det ærede medlem hr. Kr. Juuls ubetingede anerkendelse af de frie ungdomsskoler, finder jeg det beundringsværdigt, at skolerne har kunnet bevare deres elevantal så nogenlunde trods fuld beskæftigelse og trods den lange militære tjenestetid. Vi kan imidlertid ikke blive stående ved det elevtal, vi har, hvoraf kun ganske få procent er elever fra byerne. Vi må videre, så højskolen virkelig kan trænge ind på bygrund, for den har et budskab, at bringe også til byernes ungdom, taget i allervideste betydning. Der er nu nedsat et udvalg under ledelse af professor Nyboe-Andersen, og det er mit håb, at dette

udvalg må kunne finde veje og midler til at udbygge forholdet mellem højskolen og byernes ungdom.

Jeg forstod, at det ærede medlem hellere havde set en forhøjelse af elevafgiften til forbedring af indtægten, som det ærede medlem udtrykte sig, men jeg forstod ikke fuldtud, om det ærede medlem ville gå ind for et passende forøget tilskud til elevafgiften. Det vil efter min inderlige og bedste overbevisning være umuligt at forhøje elevafgiften, uden at det medfører tilbagegang i elevtallet. Således er tiden, således er vilkårene, og hvis der skal ske en forhøjelse af indtægten, bør utvivlsomt staten engageres heri. Jeg forstod, at man ville drage spørgsmålet ind i udvalgets arbejde, hvilket jeg for mit vedkommende meget gerne ser.

Det ærede medlem spurgte, hvorledes man skulle stille sig til husholdningsskolerne. De plejer at følge højskoleordningen, således at denne halvvejs mekanisk videreføres til husholdningsskolerne. I en økonomisk vanskelig tid mener jeg det må være tilladt at gennemføre ordningen i to tempi.

Det ærede medlem hr. Kr. Juul omtalte forslagets bestemmelse om, at der kan ydes tilskud til ophold ved statsanerkendte folkehøjskoler og landbrugsskoler i andre nordiske lande. Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har allerede udtalt sig om dette spørgsmål. Sagen har været til behandling i Nordisk Råd, men jeg synes ikke, at vi i Danmark skal afvente, at de øvrige nordiske lande bevilger understøttelser til anvendelse i andre nordiske lande, herunder Danmark. Jeg synes meget vel, at vi under hensyn til vor særlige placering i højskolens historie kan være bekendt at gå i spidsen.

Jeg vil gerne gentage min tak til de ærede ordførere for deres positive indstilling til lovforslaget.

Kr. Juul: Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) mente i mine bemærkninger at kunne spore en vis modvilje mod højskolen. Det er min opfattelse, at værdien af det arbejde, der bliver gjort i de frie ungdomsskoler, netop afhænger af, om de er frie ungdomsskoler. Jeg synes, man har erfaringer for, at jo mere staten yder i